

ט"ו בשבט

ט"ו בשבט - סגולת היום פרשת בשלח נקראת בכל שנה סמוך לחמשה עשר בשבט

. ביום זה, שהוא ראש השנה לאילנות, נוהגים לאכול פרות. לעומת זאת בחג השבועות, שבו נדונים על הפרות, מקשטים את בית הכנסת בענפי אילנות.

שואל האדמו"ר מסאטמר, שלכאורה המנהג היה צריך להיות הפוך: בשבועות שנדונים על הפרות יאכלו מפרות האילן, ובחמשה עשר בשבט שהוא ראש השנה לאילנות יקשטו את הבית בענפי אילנות!

ובאר את הענין בדרך רמז, שהאילנות הם כנגד ההורים והפרות - כנגד הילדים. בחמשה עשר בשבט דנים על ה"אילנות", הינו ההורים, ואז - הגם שלהורים עצמם אין זכויות משלהם, אבל בזכות שהם מחנכים ומשקיעים ב"פרות" - בילדיהם, זוכים הם לרוב טובה וברכה. אבל בשבועות דנים על ה"פרות" - את הילדים עצמם, והם, כסיוע מביאים את ה"אילנות", זוהי זכות אבותם שבידם. ***

הרב יהודה צדקה זצ"ל אמר פעם בשיחה בישיבת 'פורת יוסף'. מסופר בגמרא (סכה מח ע"ב) על כהן צדוקי אחד שבחג הסוכות, במקום לנסך את המים על גבי המזבח, הוא נסך על גבי רגליו, זאת משום שהצדוקים לא האמינו במצות נסוך המים שנלמדת מדברי חז"ל. כאשר ראה זאת העם שבעזרה, רגמוהו כולם באתרוגיהם. שואל הרב צדקה, מדוע רגמוהו באתרוגים ולא באבנים?

ומסביר לפי המדרש הידוע שארבעת המינים מסמלים את עם ישראל. לולב - יש בו טעם ואין בו ריח, אלו יהודים שיש בהם תורה ואין בהם מעשים טובים. הדס - יש בו ריח ואין בו טעם, אלו יהודים שיש בהם מעשים טובים ואין בהם תורה. ערבה - אין בה טעם ואין בה ריח, אלו עמי ארצות שאין בהם לא תורה ולא מעשים טובים. והאתרוג - יש בו טעם ויש בו ריח, אלו תלמידי חכמים שיש בהם גם תורה וגם מעשים טובים. לפי זה יש לומר שאת אותם יהודים הרוצים ללכת בדרך רחוקה, יש לרגום באתרוגים ולא להשתמש באבנים. יש לשלח את בנינו לישיבות וע"י שיהיו הרבה תלמידי חכמים - בזה נרגום את הרע. *** חמשה עשר בשבט הוא יום מסוגל להתפלל על האתרוג. זה הזמן להתפלל על הילדים שיהיו תלמידי חכמים. זה הזמן לבקש מהקב"ה שנזכה לראות נחת יהודית אמתית. בדורנו, שהנסיונות בו גדולים, ואנו עומדים בפני קשיים חנוכיים שלא היו מעולם, יש נפילות רבות. אם חלילה יש קושי, יש נפילה, צריך לדעת כלל גדול.

כתוב בפסוק: (טז, ו) "ערב וידעתם כי ה' הוציא אתכם מארץ מצרים: ובקר וראיתם את כבוד ה'. כשיש ליהודי ערב, כשיש חושך וקושי, צריך לדעת שכשם שה' הוציאנו ממצרים, מבית עבדים, ודאי יכול הוא להוציאנו ממצרותינו. אולם, כשיהיה מצב של בוקר, כשתגיע הישועה, בל נשכח שה' הוא שהושיענו. 'ובקר וראיתם את כבוד ה'', נזכר לראות גם בהצלה את כבוד ה'.

אנחנו בני של הקב"ה, יצאנו ממצרים, ובכל פעם פונים לקב"ה שיוציא אותנו מצרותינו, אבל כשמגיע הבוקר עלינו לראות בישועה את כבוד ה', כי זאת היא תכלית הבריאה: "כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו" (ישעיהו מג)

מקור: הרב שלמה לוינשטיין

ט"ו בשבט